

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૦૨] સપ્લી. ૨ એસ.સી.આર. ૬૭૫

ભારત સંઘ અને અન્ય

વિરુદ્ધ

ઓનકાર એસ. કંપર અને અન્ય

૨૭ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૨

[સૈયદ શાહ મોહમ્મદ કાદરી અને એસ. એન. વરિયાવા, ન્યાયમૂર્તિઓ]

કર/કરવેરા:

કર વિવાદ સમાધાન યોજના/કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમ - કલમો ૯૧ અને ૯૩ / હુકમ ૨ - કંપની અને તેના અધિકારીઓ પર એક્સાઈઝ ડ્યુટી અને દંડ લાદવો - યોજના હેઠળ કંપની અને તેના અધિકારીઓ દ્વારા ઘોષણાઓ અને ચુકવણી કરવી - અધિકારીઓ દ્વારા વાંધા સાથે ચુકવણી - હુકમના લાભના આધારે રિફંડનો દાવો - ઠેરવ્યું કે, કલમ ૯૧ હેઠળ અધિકારીઓને મુક્તિ મળતી નથી કારણ કે કંપની દ્વારા

કરવામાં આવેલ ઘોષણા અધિકારીઓની કર બાકી રકમને આવરી લેતી નથી – પરંતુ તેઓ હુકમના લાભ મેળવવા હકદાર હતા કારણ કે ન્યાયનિર્ણયની કાર્યવાહી અપીલમાં પેન્ડિંગ હતી – જોકે, કલમ ૯૩ હેઠળ તેઓ વિરોધ સાથે ચૂકવેલ હોય તો પણ રિફંડ મેળવવા હકદાર નથી – હાઈકોર્ટના આદેશોથી રિફંડ આપવામાં આવેલ હોવાથી, તેઓએ તે રકમ સરકારને પરત ચૂકવવાની જરૂર નથી.

કાયદાઓનું અર્થઘટન – જે અર્થઘટન ભેદભાવ તરફ દોરી જાય છે તે ટાળવું જ જોઈએ – જો બે દષ્ટિકોણ શક્ય હોય તો કરદાતાની તરફેણમાં હોય તેવો દષ્ટિકોણ અપનાવવો જોઈએ.

સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ સત્તાવાળાઓ દ્વારા એક કંપનીના અમુક અધિકારીઓ અને કંપનીને કારણદર્શક નોટિસો જારી કરવામાં આવી હતી કે શા માટે તેમના પર એક્સાઈઝ ડ્યુટી અને દંડ લાદવામાં ન આવે, અને પરિણામે કારણદર્શક નોટિસો પર ન્યાયનિર્ણય કરીને કંપનીને એક્સાઈઝ ડ્યુટી ચૂકવવા જણાવ્યું અને દંડ પણ લાદ્યો હતો. અધિકારીઓને વ્યક્તિગત દંડ તરીકે રકમ ચૂકવવા પણ નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.

કસ્ટમ્સ એક્સાઈઝ એન્ડ ગોલ્ડ (કંટ્રોલ) એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલો પેન્ડિંગ હતી તે દરમિયાન, કર વિવાદ સમાધાન યોજના જાહેર કરવામાં આવી. ત્યારબાદ કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો. કસ્ટમ્સ અને સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ સત્તાવાળાઓએ

પોતાની સ્પષ્ટતા નોંધ દ્વારા સ્પષ્ટ કર્યું કે આ હુકમ એવા કેસોને લાગુ પડશે નહીં જ્યાં કારણદર્શક નોટિસો પર નિર્ણય થઈ ચૂક્યો હોય પરંતુ માત્ર એવા કિસ્સાઓમાં જ લાગુ પડશે જ્યાં આવી નોટિસો પેનિંગ હતી. યોજનાઓ હેઠળ કર બાકી રકમનું સમાધાન કરવામાં આવ્યું. કંપની અને અધિકારીઓએ અલગ-અલગ ઘોષણાઓ દાખલ કરી અને રકમ ચૂકવી આપી. જોકે, અધિકારીઓએ વિરોધ સાથે ચુકવણી કરી હતી.

ચૂકવેલી રકમના રિફંડની માંગણી કરતી રિટ અરજીઓ હાઈકોર્ટ સમક્ષ એ આધારે દાખલ કરવામાં આવી હતી કે તેઓ હુકમના લાભ મેળવવા હકદાર હતા, કેમ કે કંપનીએ યોજના હેઠળ મામલો પતાવી દીધો હતો. કેરળની હાઈકોર્ટે એ આધારે રિફંડનો આદેશ આપ્યો કે અપીલો પેનિંગ હોવાથી ન્યાયનિર્ણયની કાર્યવાહી સમાપ્ત થઈ ન હતી. જોકે, ગુજરાતની હાઈકોર્ટે સમાન રિટ અરજીઓ ફગાવી દીધી હતી.

આ અદાલતમાં અપીલમાં, સરકારે દલીલ કરી હતી કે હુકમનો લાભ અધિકારીઓને ઉપલબ્ધ ન હતો કારણ કે જ્યાં કાર્યવાહી ન્યાયનિર્ણય માટે પેનિંગ હોય ત્યાં તે ઉપલબ્ધ ન હતો, પરંતુ માત્ર જ્યાં કારણદર્શક નોટિસો ન્યાયનિર્ણય માટે પેનિંગ હોય ત્યાં જ ઉપલબ્ધ હતો. અધિકારીઓએ રજૂઆત કરી હતી કે એકવાર કંપનીએ યોજના હેઠળ સમાધાન કરી લીધું, પછી યોજનાની કલમ ૯૧ મુજબ જે બાબત માટે કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી તેના સંબંધમાં મુક્તિ મળી હતી, અને જે બાબત માટે કંપની પર કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી તે જ બાબત માટે તેમના

પર દંડ લાદવાની માંગણી કરવામાં આવી હોવાથી અને કંપનીને મુક્તિ મળી ગઈ હોવાથી, તેમની સામે પણ કશું બાકી રહેતું નથી.

અપીલોનો નિકાલ કરતાં, કોર્ટે ઠેરવ્યું:

ઠેરવ્યું: ૧.૧ કર વિવાદ સમાધાન યોજના હેઠળ માંગણા નોટિસ અથવા કારણદર્શક નોટિસની વિષયવસ્તુ પર કોઈ ન્યાયનિર્ણય થતો નથી. તેમાં 'કર બાકી' નું સમાધાન થાય છે. ભલે તે જ કારણદર્શક નોટિસ કંપની અને તેના ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓને કારણ દર્શાવવા કહેતી હોય, તેમ છતાં ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓ સામે 'કર બાકી' માટેની અલગ માંગણી હોય છે. આમ દરેક એકમ/વ્યક્તિએ અલગથી ઘોષણા દાખલ કરવી પડે છે. સમાધાન દરેક ઘોષણાના સંદર્ભમાં હોય છે. કલમ ૯૧ માત્ર ઘોષણામાં આવરી લેવાયેલ બાબતોના સંબંધમાં જ મુક્તિ આપે છે. કંપની દ્વારા ઘોષણામાં આવરી લેવાયેલ બાબત એ કંપનીની 'કર બાકી' છે. કંપની દ્વારા કરવામાં આવેલી ઘોષણા સ્વીકાર્ય રીતે ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓની કર બાકીને આવરી લેતી નથી. આમ કંપની દ્વારા થયેલા સમાધાન પર તેમને કલમ ૯૧ હેઠળ કોઈ મુક્તિ મળતી નથી. [૬૮૩-ઈ-જી]

૧.૨ જો કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમને સમગ્રપણે વાંચવામાં આવે, તો તે સ્પષ્ટ થાય છે કે મુખ્ય ઘોષણાકર્તા દ્વારા કરાયેલું સમાધાન એ તમામ અન્ય વ્યક્તિઓના સંબંધમાં પૂર્ણ અને અંતિમ સમાધાન તરીકે અમલમાં આવવાનું છે જેમના પર તે જ બાબતના સંબંધમાં

કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. આમ 'ન્યાયનિર્ણય પેઝિંગ' શબ્દોને એવા કેસોને બાકાત રાખવા માટે વાંચી શકાય નહીં જ્યાં કાર્યવાહી હજુ પણ અપીલમાં પેઝિંગ છે. અન્યથા પણ આ હુકમને કર વિવાદ સમાધાન યોજના સાથે વાંચવો પડે. યોજના હેઠળ જ્યાં સુધી કાર્યવાહી પેઝિંગ હોય ત્યાં સુધી પક્ષકાર ઘોષણા દાખલ કરી શકે છે. આમ, ભલે કારણદર્શક નોટિસ પર ન્યાયનિર્ણય થઈ ગયો હોય અને અપીલ પેઝિંગ હોય, તો પણ પક્ષકાર યોજનાનો લાભ લઈ શકે છે અને ઘોષણા દાખલ કરી શકે છે. હુકમનો ઉદ્દેશ્ય મુખ્ય પક્ષકાર (એટલે કે આ કેસમાં કંપની) દ્વારા કરવામાં આવેલા સમાધાનનો લાભ અન્ય તમામ સહ-નોટિસધારકોને આપવાનો છે. આ ઉદ્દેશ્ય હોવાથી, માત્ર તેવા કેસો પૂરતો લાભ મર્યાદિત કરવો જ્યાં કારણદર્શક નોટિસ ન્યાયનિર્ણય માટે પેઝિંગ હોય, તે વર્ગીકરણ અવાસ્તવિક અને ગેરવાજબી ગણાશે. જો આ રીતે વાંચવામાં આવે તો હુકમ ભેદભાવપૂર્ણ બની જશે. જે અર્થઘટન ભેદભાવ તરફ દોરી જાય છે તે ટાળવું જ જોઈએ. વિભાગ દ્વારા સૂચવવામાં આવેલું અર્થઘટન પણ હુકમના હેતુની વિરુદ્ધ હશે. કેરળની હાઈકોર્ટે આપેલું કારણ યોગ્ય છે અને તે માન્ય રાખવામાં આવે છે. [૬૮૪-ઈ-એચ; ૬૮૫-એ]

૧.૩ જો બે દૃષ્ટિકોણ શક્ય હોય તો જે કરદાતાની તરફેણમાં હોય તે દૃષ્ટિકોણ સ્વીકારવો જોઈએ. આ આધારે પણ વિભાગ દ્વારા રજૂ કરાયેલ અર્થઘટન સ્વીકારી શકાય નહીં. [૬૮૫-બી]

૨. તમામ અધિકારીઓએ યોજનાની કલમ ૮૮ હેઠળ તેમના દ્વારા

કરવામાં આવેલી ઘોષણા અનુસાર રકમ ચૂકવી દીધી છે. જો તેઓએ વિરોધ સાથે રકમ ચૂકવી હોય તો પણ તેઓ રિફંડ મેળવવા હકદાર નથી. કેરળના ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓ પણ યોજનાની કલમ ૯૩ ના આધારે રિફંડ મેળવવા હકદાર ન હોત. જોકે, કેરળ હાઇકોર્ટ સમક્ષ કલમ ૯૩ દર્શાવવામાં આવી હોય તેમ જણાતું નથી. કેરળ હાઇકોર્ટના હુકમ અનુસાર તેઓને રિફંડ મળી ગયું હોવાથી, તેઓએ સરકારને રકમ પરત ચૂકવવી જરૂરી નથી. [૬૮૫-૬]

સિવિલ અપીલ અધિકારક્ષેત્ર: સિવિલ અપીલ નંબર ૬૨૬૦-

૬૨૬૫/૨૦૦૦.

કેરળ હાઇકોર્ટના ઓ.પી. નંબર ૧૩૮૦૬, ૧૬૪૦૬, ૧૬૪૦૭, ૧૬૪૦૮, ૧૬૪૦૯, અને ૧૬૩૩૪/૧૯૯૯ માં તારીખ ૦૭.૦૩.૨૦૦૦ ના ચુકાદા અને હુકમ સામે.

સાથે

સિવિલ અપીલ નંબર ૬૩૩, ૬૩૪, ૬૩૫, ૬૩૬, ૬૩૭, ૬૩૮, ૬૩૯, ૬૪૦, ૬૪૧ અને ૬૪૨/૨૦૦૨.

ઉપસ્થિત પક્ષકારો તરફથી એસ. ગણેશ, જોસેફ વેલ્લાપક્ષી, કે. સ્વામી, શ્રીમતી નિશા બાગચી, કે. સી. કૌશિક, બી. કે. પ્રસાદ, એમ. પી. વિનોદ, પી. કે. રામ, એ. કે. જૈન, દીપક પ્રકાશ, બોબી લાલ અને તરુણ ગુલાટી, એડવોકેટ્સ.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ એસ. એન. પરિયાવા દ્વારા આપવામાં આવેલ.

સિવિલ અપીલ નંબર ૬૨૬૦-૬૨૬૫/૨૦૦૦ એ કેરળની વડી અદાલત દ્વારા તારીખ ૭ માર્ચ, ૨૦૦૦ ના રોજ પસાર કરાયેલા ચુકાદા સામેની છે. અન્ય તમામ અપીલો ગુજરાતની વડી અદાલત દ્વારા તારીખ ૧૪ નવેમ્બર, ૨૦૦૦ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા સામેની છે. આ તમામ અપીલોમાં એક સામાન્ય પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય છે. તેથી આ તમામ અપીલોનો આ સંયુક્ત ચુકાદા દ્વારા નિકાલ કરવામાં આવે છે.

ટૂંકમાં હકીકતો નીચે મુજબ છે:

સિવિલ અપીલ નંબર ૬૨૬૦-૬૨૬૫/૨૦૦૦ ના સામાવાળાઓ અને અન્ય તમામ અપીલોના અપીલકર્તાઓ મેસર્સ એપોલો ટાયર્સ લિમિટેડના ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓ છે. મેસર્સ એપોલો ટાયર્સની એક ફેક્ટરી કેરળમાં અને બીજી ગુજરાતમાં છે. મેસર્સ એપોલો ટાયર્સ લિમિટેડ ટ્રેલર પર ઉપયોગ માટે ટાયર હોવાના આધારે અમુક ટાયર કિલચર કરી રહી હતી. એવું જાણવા મળ્યું હતું કે આ ટાયરો પછી હળવા વાણિજ્યિક વાહનોમાં ફીટ કરવામાં આવી રહ્યા હતા. કેરળ અને ગુજરાત ખાતેના સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ કમિશનરોએ કંપનીને કારણદર્શક નોટિસો જારી કરી હતી કે શા માટે એક્સાઈઝ ડ્યુટી અને દંડ લાદવામાં ન આવે. તે જ કારણદર્શક નોટિસમાં ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓને પણ કારણ દર્શાવવા કહેવામાં આવ્યું હતું કે શા માટે તેમના પર દંડ ન લાદવો. કંપની અને તેના ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓએ કારણદર્શક નોટિસનો જવાબ આપ્યો હતો. ત્યારબાદ કેરળ અને ગુજરાતના સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ કમિશનરોએ કારણદર્શક નોટિસો પર

ન્યાયનિર્ણય કર્યો અને કંપનીને એક્સાઇઝ ચૂકવવા જણાવ્યું તેમજ દંડ પણ લાદ્યો. સેન્ટ્રલ એક્સાઇઝ કમિશનરોએ કંપનીના દરેક ડિરેક્ટર/અધિકારી પાસેથી અંગત દંડ તરીકે રૂપિયા ૨,૦૦,૦૦૦ ની રકમ ચૂકવવાની પણ માંગણી કરી.

કંપની તેમજ અધિકારીઓએ કસ્ટમ્સ એક્સાઇઝ એન્ડ ગોલ્ડ (કંટ્રોલ) એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલ દાખલ કરી હતી. અપીલો પેઝિંગ હતી તે દરમિયાન કર વિવાદ સમાધાન યોજના જાહેર કરવામાં આવી હતી. આ યોજનાની સંબંધિત જોગવાઈઓ નીચે મુજબ વંચાય છે:

“૮૭. આ યોજનામાં, જ્યાં સુધી સંદર્ભથી અન્યથા જરૂરી ન હોય:—

XXX XXX XXX

XXX XXX XXX

(૧) 'પરોક્ષ કર કાયદો' એટલે કસ્ટમ્સ એક્ટ, ૧૯૬૨ (૧૯૬૨ નો ૫૨) અથવા સેન્ટ્રલ એક્સાઇઝ, ૧૯૪૪ (૧૯૪૪ નો ૧) અથવા કસ્ટમ્સ ટેરિફ એક્ટ, ૧૯૭૫ (૧૯૭૫ નો ૫૧) અથવા સેન્ટ્રલ એક્સાઇઝ ટેરિફ એક્ટ, ૧૯૮૫ (૧૯૮૬ નો ૫) અથવા સંબંધિત કાયદો અને આવા કાયદા હેઠળ બનાવેલા નિયમો કે વિનિયમોનો સમાવેશ થાય છે;

...

XXX XXX XXX

XXX XXX XXX

(એમ) 'કર બાકી' એટલે —

XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

(ર) પરોક્ષ કર કાયદાના સંબંધમાં –

(એ) ૩૧ માર્ચ, ૧૯૯૮ ના રોજ તે કાયદા હેઠળ બાકી અથવા ચૂકવવાપાત્ર તરીકે નક્કી કરાયેલ ડ્યુટીની રકમ (ડ્યુટી ડ્રોબેક, ડ્યુટી ક્રેડિટ અથવા ડ્યુટી દર્શાવતી કોઈપણ રકમ સહિત), સેસ, વ્યાજ, દંડ અથવા પેનલ્ટી પરંતુ કલમ ૮૫ હેઠળ ઘોષણા કરવાની તારીખે વણચૂકવાયેલ રહેતી હોય; અથવા

(બી) ૩૧ માર્ચ, ૧૯૯૮ ના રોજ અથવા તે પહેલાં તે કાયદા હેઠળ જારી કરાયેલ માંગણા નોટિસ અથવા કારણદર્શક નોટિસની વિષયવસ્તુ બનતી ડ્યુટીની રકમ (ડ્યુટી ડ્રોબેક, ડ્યુટી ક્રેડિટ અથવા ડ્યુટી દર્શાવતી કોઈપણ રકમ સહિત), સેસ, વ્યાજ, દંડ અથવા પેનલ્ટી પરંતુ કલમ ૮૮ હેઠળ ઘોષણા કરવાની તારીખે અવેતન રહેતી હોય, પરંતુ તેમાં ભૂલભરેલા રિફંડ સંબંધિત કોઈપણ માંગનો સમાવેશ થતો નથી અને જ્યાં માલ જપ્ત કરવા અને ડ્યુટીની માંગણીના સંબંધમાં ઘોષણાકર્તાને કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હોય, ત્યાં કર બાકીમાં આવા જપ્ત કરાયેલ માલ પરની ડ્યુટીનો સમાવેશ થશે નહીં જ્યાં આવા જપ્ત કરાયેલ માલ પરની ડ્યુટી નક્કી કરવામાં આવી ન હોય. સ્પષ્ટતા. – જ્યાં કોઈ ઘોષણાકર્તાએ સ્વેચ્છાએ અથવા વિરોધ સાથે, કલમ ૮૮ હેઠળ તેના દ્વારા ઘોષણા કરવાની તારીખે અથવા તે પહેલાં આ

ઉપ-કલમમાં ઉલ્લેખિત ડ્યુટી, સેસ, વ્યાજ, દંડ અથવા પેનલ્ટીની કોઈપણ રકમ ચૂકવી દીધી હોય, જેમાં કોઈપણ અપીલ પેલિંગ હોય તે દરમિયાન અથવા આવી ડ્યુટી, સેસ, વ્યાજ, દંડ અથવા પેનલ્ટીના સંબંધમાં અદાલતના આદેશ અનુસાર તેના દ્વારા કરવામાં આવેલ કોઈપણ ડિપોઝિટનો સમાવેશ થાય છે, તેવી ચુકવણીને આ ઉપ-કલમ હેઠળ કર બાકી નક્કી કરવાના હેતુઓ માટે વાળચૂકવણી રકમ ગણવામાં આવશે

નહીં;

XXX

XXX

XXX

XXX XXX XXX"

"૮૮. આ યોજનાની જોગવાઈઓને આધીન, જ્યાં કોઈપણ વ્યક્તિ ૧ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૮ ના રોજ અથવા તે પછી પરંતુ ૩૧ ડિસેમ્બર, ૧૯૯૮ ના રોજ અથવા તે પહેલાં નિયુક્ત સત્તાધિકારીને કર બાકીના સંબંધમાં કલમ ૮૯ ની જોગવાઈઓ અનુસાર ઘોષણા કરે છે, ત્યારે કોઈપણ પ્રત્યક્ષ કર કાયદા અથવા પરોક્ષ કર કાયદામાં અથવા તે સમયે અમલમાં રહેલા અન્ય કોઈપણ કાયદાની જોગવાઈમાં ગમે તે સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, આ યોજના હેઠળ ઘોષણાકર્તા દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર રકમ નીચે દર્શાવેલા દરો અનુસાર નક્કી કરવામાં આવશે, અર્થાત્:-

XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

(એફ) જ્યાં કર બાકી રકમ પરોક્ષ કર કાયદા હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર હોય-

(૧) એવા કેસમાં જ્યાં કર બાકીમાં દંડ, પેનલ્ટી અથવા વ્યાજનો સમાવેશ થતો હોય પરંતુ ડ્યુટી (ડ્યુટી ડ્રોબેક, ડ્યુટી ક્રેડિટ અથવા ડ્યુટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી કોઈપણ રકમ સહિત) અથવા સેસનો સમાવેશ થતો ન હોય, ત્યાં કલમ ૮૮ હેઠળ ઘોષણા કરવાની તારીખે બાકી અથવા ચૂકવવાપાત્ર આવા દંડ, પેનલ્ટી અથવા વ્યાજની રકમના પચાસ ટકાના દરે,

(૨) અન્ય કોઈપણ કિસ્સામાં, કલમ ૮૮ હેઠળ ઘોષણા કરવાની તારીખે બાકી અથવા ચૂકવવાપાત્ર ડ્યુટી (ડ્યુટી ડ્રોબેક, ડ્યુટી ક્રેડિટ અથવા ડ્યુટી દર્શાવતી કોઈપણ રકમ સહિત) અથવા સેસની રકમના પચાસ ટકાના દરે.

XXX	XXX	XXX
XXX	XXX	XXX

૯૧. નિયુક્ત સત્તાધિકારી, કલમ ૯૦ માં પૂરી પાડવામાં આવેલી શરતોને આધીન, કોઈપણ પ્રત્યક્ષ કર કાયદા અથવા પરોક્ષ કર કાયદા હેઠળના કોઈપણ ગુના માટે ફોજદારી કાર્યવાહી શરૂ કરવા સામે, અથવા આવા કોઈપણ કાયદા હેઠળ દંડ લાદવા સામે, કલમ ૮૮ હેઠળની ઘોષણામાં આવરી લેવાયેલી બાબતોના સંદર્ભમાં મુક્તિ આપશે.”

તારીખ ૮ ડિસેમ્બર, ૧૯૯૮ ના રોજ સરકારે કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમ પસાર કર્યો. આ હુકમ નીચે મુજબ વંચાય છે:

“૧. (૧) આ હુકમને કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ

નિવારણ) હુકમ, ૧૯૯૮ કહી શકાશે.

(૨) તે ૧ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૮ ના રોજ અમલમાં આવ્યો હોવાનું ગણાશે.

૨. જ્યાં નિયુક્ત સત્તાધિકારીને પરોક્ષ કર કાયદાના સંબંધમાં ડ્યુટીની રકમ (ડ્યુટી ડ્રોબેક, ડ્યુટી ક્રેડિટ અથવા ડ્યુટી દર્શાવતી કોઈપણ રકમ સહિત), સેસ, વ્યાજ, દંડ અથવા પેનલ્ટી માટે કર બાકીના સંબંધમાં ઘોષણા કરવામાં આવી છે, જે ૩૧ માર્ચ, ૧૯૯૮ ના રોજ અથવા તે પહેલાં જારી કરાયેલ માંગણા નોટિસ અથવા કારણદર્શક નોટિસની વિષયવસ્તુ બને છે પરંતુ વણચૂકવાયેલ રહે છે અને ઘોષણા કરવાની તારીખે નિર્ધારણ માટે પેન્ડિંગ છે અને જ્યાં, સદર ઘોષણામાં જણાવેલી તે જ બાબતના સંબંધમાં અન્ય કોઈ વ્યક્તિને પણ કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી છે અને તે ઘોષણા કરવાની તારીખે ન્યાયનિર્ણય માટે પેન્ડિંગ છે, ત્યારે આવી અન્ય વ્યક્તિ સામે દંડ અથવા પેનલ્ટી લાદવા માટે કોઈ સિવિલ કાર્યવાહી આગળ ચલાવવામાં આવશે નહીં અને આવા કિસ્સાઓમાં કલમ ૯૦ ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ ઘોષણાકર્તાની તરફેણમાં થયેલ સમાધાન તે અન્ય વ્યક્તિના સંબંધમાં પણ સંપૂર્ણ અને આખરી ગણાશે જેના પર ઘોષણા હેઠળ આવરી લેવાયેલ તે જ બાબત પર કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી.”

કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સ એન્ડ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ દ્વારા તારીખ ૧૬ ડિસેમ્બર, ૧૯૯૮ ની એક સ્પષ્ટતા નોંધ જારી કરવામાં આવી હતી જેમાં સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું હતું કે કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમ

માત્ર એવા કિસ્સાઓમાં લાગુ પડે છે જ્યાં કારણદર્શક નોટિસો ૩૧ માર્ચ, ૧૯૯૮ ના રોજ અથવા તે પહેલાં જારી કરવામાં આવી હતી અને જ્યાં આવી નોટિસો ન્યાયનિર્ણય માટે પેન્ડિંગ હતી. એવી સ્પષ્ટતા કરવામાં આવી હતી કે સદર હુકમ એવા કિસ્સાઓમાં લાગુ થશે નહીં જ્યાં સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા કારણદર્શક નોટિસો પર ન્યાયનિર્ણય કરવામાં આવ્યો હોય અને ઘોષણા કરવાની તારીખે દંડ/પેનલ્ટી લાદવામાં આવી ચૂકી હોય.

કંપની તેમજ તેના તમામ ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓએ નિયુક્ત સત્તાધિકારી સમક્ષ અલગ-અલગ ઘોષણાઓ દાખલ કરી હતી. કમિશનરે સમાધાનની રકમ નક્કી કરી અને કંપની તથા ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓએ રકમ ચૂકવી દીધી હતી. એવો દાવો કરવામાં આવે છે કે ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓએ વિરોધ સાથે ચુકવણી કરી હતી.

ત્યારબાદ તમામ ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓએ રિટ પિટિશનો દાખલ કરી હતી. કેરળ ફેક્ટરીમાં તૈનાત અધિકારીઓએ કેરળની વડી અદાલતમાં રિટ પિટિશનો દાખલ કરી હતી. ગુજરાત ફેક્ટરીમાં તૈનાત અધિકારીઓએ ગુજરાતની વડી અદાલતમાં રિટ પિટિશનો દાખલ કરી હતી. તમામ અરજદારોએ પોતાના દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલી રકમ પરત મેળવવાની માંગણી કરી હતી. એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે કંપનીએ કર વિવાદ સમાધાન યોજના હેઠળ સમાધાન કરી લીધું હોવાથી તેઓ કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમના લાભ મેળવવા હકદાર હતા. એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે તેઓએ વિરોધ સાથે રકમ ચૂકવી હોવાથી, તેઓ તેમના દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલી રકમનું રિફંડ

મેળવવા હકદાર હતા.

કેરળની વડી અદાલતે તારીખ ૭ માર્ચ, ૨૦૦૦ ના વાદગ્રસ્ત હુકમ દ્વારા રિટ પિટિશન મંજૂર કરી અને રકમોનું રિફંડ આપવાનો નિર્દેશ આપ્યો. તારીખ ૭ માર્ચ, ૨૦૦૦ ના હુકમ અનુસાર કેરળના અધિકારીઓને રિફંડ મળ્યું હતું. ગુજરાતની વડી અદાલતે રિટ પિટિશન ફગાવી દીધી હતી. તેથી, તેમના કિસ્સામાં કોઈ રિફંડ થયું નથી. કેરળ વડી અદાલતના ચુકાદાને ભારત સંઘ દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો છે. ગુજરાત વડી અદાલતના ચુકાદાને ગુજરાતમાં કામ કરતા ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓ દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો છે જેમને દાદ નકારવામાં આવી હતી.

શ્રી ગણેશે ધ્યાન દોર્યું હતું કે સ્વીકૃત હકીકતો એ છે કે (એ) માત્ર કંપનીને જ નહીં પરંતુ કંપનીના વિવિધ ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓને પણ કારણદર્શક નોટિસો જારી કરવામાં આવી હતી, (બી) કારણદર્શક નોટિસો પર ન્યાયનિર્ણય કરવામાં આવ્યો હતો અને કંપની પર એક્સાઈઝ ડ્યુટી તેમજ દંડ લાદવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે દરેક ડિરેક્ટર/અધિકારી પર રૂપિયા ૨,૦૦,૦૦૦/- નો દંડ લાદવામાં આવ્યો હતો, (સી) કંપની તેમજ તેના અધિકારીઓએ અપીલો દાખલ કરી હતી જે પેન્ડિંગ હતી, (ડી) માત્ર કંપનીએ જ નહીં પરંતુ દરેક ડિરેક્ટર/અધિકારીએ કર વિવાદ સમાધાન યોજના હેઠળ ઘોષણા દાખલ કરી હતી, (ઈ) તે ઘોષણાઓ પર પણ નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો અને સમાધાનની રકમ માત્ર કંપની દ્વારા જ નહીં પરંતુ દરેક અધિકારી દ્વારા પણ નક્કી કરવામાં આવી હતી અને ચૂકવવામાં આવી હતી.

કર વિવાદ સમાધાન યોજનાની જોગવાઈઓ પર આધાર રાખીને, શ્રી ગણેશે રજૂઆત કરી હતી કે યોજના ખૂબ જ સ્પષ્ટ હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે માત્ર કંપની દ્વારા જ નહીં પરંતુ જેમના પર કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી તેવા દરેક ડિરેક્ટર/અધિકારી દ્વારા ઘોષણાઓ દાખલ કરવાની હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે દરેક ઘોષણા પર અલગથી કાર્યવાહી થવી જોઈએ અને દરેક ઘોષણા માટે સમાધાનની રકમ નક્કી થવી જોઈએ. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે દરેક ઘોષણાકર્તાએ પછી નક્કી કરેલી રકમ ચૂકવવી પડશે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમનું સીધું વાંચન દર્શાવે છે કે લાભ માત્ર એવા કેસોમાં જ આપવાનો હતો જ્યાં કારણદર્શક નોટિસો હજુ પણ ન્યાયનિર્ણય માટે પેન્ડિંગ હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે એકવાર કારણદર્શક નોટિસ પર ન્યાયનિર્ણય થઈ ગયો હોય, જેમ કે આ કેસમાં સ્વીકાર્ય રીતે બન્યું હતું, તો ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓ કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમના લાભ મેળવવા હકદાર ન હતા. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે કમિશનર દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૧૬ ડિસેમ્બર, ૧૯૯૮ ની સ્પષ્ટતા નોંધ દ્વારા આ સ્થિતિ સ્પષ્ટ કરવામાં આવી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી કે ગુજરાતની વડી અદાલતનો ચુકાદો સાચો ચુકાદો છે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે કેરળની વડી અદાલત ગેરમાર્ગે દોરાઈ ગઈ હતી અને ભૂલભરેલા આધાર પર આગળ વધી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી કે કેરળની વડી અદાલતે એ આધાર પર કામ કર્યું છે કે અપીલો હજુ પેન્ડિંગ હોવાથી ન્યાયનિર્ણયની કાર્યવાહી સમાપ્ત થઈ નથી. તેમણે રજૂઆત કરી કે કેરળ વડી અદાલતનું તર્ક ટકી શકે તેમ નથી

કારણ કે કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમનો લાભ જ્યાં કાર્યવાહી ન્યાયનિર્ણય માટે પેનિંગ હોય ત્યાં આપવાનો ન હતો પરંતુ માત્ર જ્યાં કારણદર્શક નોટિસો ન્યાયનિર્ણય માટે પેનિંગ હોય ત્યાં જ આપવાનો હતો.

બીજી તરફ, શ્રી વેલ્લાપક્ષીએ રજૂઆત કરી હતી કે માત્ર એક જ કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે તે જ કારણદર્શક નોટિસમાં કંપનીને કારણ દર્શાવવા કહેવામાં આવ્યું હતું કે શા માટે એક્સાઈઝ ડ્યુટી અને દંડ ન લાદવો અને ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓને પણ કારણ દર્શાવવા કહેવામાં આવ્યું હતું કે શા માટે તેમના પર દંડ ન લાદવો. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે કર વિવાદ સમાધાન યોજનાની કલમ ૯૧ સ્પષ્ટ કરે છે કે ચુકવણી કરવામાં આવે અને પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે ત્યારે કોઈપણ ગુના માટે ફરિયાદ સામે અને દંડ લાદવા સામે મુક્તિ આપવામાં આવે છે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે એકવાર કંપનીએ સદર યોજના હેઠળ સમાધાન કરી લીધું, પછી જે બાબત માટે કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી તેના સંબંધમાં મુક્તિ પ્રાપ્ત થઈ ગઈ હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓ પર તે જ બાબત માટે દંડ લાદવાની માંગણી કરવામાં આવી હતી જે બાબતના સંબંધમાં કંપની પર કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે એકવાર કંપનીને તે બાબતમાં મુક્તિ મળી ગઈ, પછી ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓ સામે પણ કશું બાકી રહેતું નથી.

અમે આ રજૂઆત સ્વીકારવામાં અસમર્થ છીએ. કર વિવાદ સમાધાન યોજના હેઠળ માંગણા નોટિસ અથવા કારણદર્શક નોટિસની વિષયવસ્તુ પર કોઈ

ન્યાયનિર્ણય થતો નથી. તેમાં 'કર બાકી' નું સમાધાન થાય છે. ભલે તે જ કારણદર્શક નોટિસ કંપની અને તેના ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓને કારણ દર્શાવવા માટે કહી શકે, તેમ છતાં કંપની સામે 'કર બાકી' માટેની અલગ માંગણી છે અને ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓ સામે 'કર બાકી' માટેની અલગ માંગણી છે. આમ દરેક એકમ/વ્યક્તિએ અલગથી ઘોષણા દાખલ કરવી પડશે. સમાધાન દરેક ઘોષણાના સંબંધમાં હોય છે. કલમ ૯૧ માત્ર ઘોષણામાં આવરી લેવાયેલ બાબતોના સંબંધમાં જ મુક્તિ આપે છે. કંપની દ્વારા ઘોષણામાં આવરી લેવાયેલી બાબત કંપનીની 'કર બાકી' છે. કંપની દ્વારા કરવામાં આવેલી ઘોષણા સ્વીકાર્ય રીતે ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓની કર બાકીને આવરી લેતી નથી. આમ કંપની દ્વારા થયેલા સમાધાન પર તેઓ કલમ ૯૧ હેઠળ કોઈ મુક્તિ મેળવતા નથી.

શ્રી વેલ્લાપક્ષીએ આગળ રજૂઆત કરી હતી કે કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમ, જો સમગ્રપણે વાંચવામાં આવે, તો તે સ્પષ્ટ કરે છે કે કંપની દ્વારા કરવામાં આવેલી ઘોષણાનો લાભ કંપનીના અધિકારીઓને પણ મળવાનો હતો જ્યાં સુધી ન્યાયનિર્ણયની કાર્યવાહી પેનિંગ હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે વિભાગ દ્વારા આપવા માંગતો અર્થઘટન કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમને નિર્રથક બનાવી દેશે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે આપું અર્થઘટન અનિશ્ચિતતા તરફ દોરી જશે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે હુકમની ઉપયોગિતા કોઈ અધિકારી સામે ઝડપથી ન્યાયનિર્ણયની કાર્યવાહી થઈ છે કે નહીં તેના પર આધારિત હોઈ શકે નહીં. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ઉદ્દેશ્ય કંપનીના તમામ ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓને

લાભ આપવાનો હતો. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે સંકુચિત અર્થઘટન ઉદ્દેશ્યને પરાજિત કરશે.

અમે પક્ષકારોને સાંભળ્યા છે. અમારા મતે, કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમનું વાંચન દર્શાવે છે કે જ્યાં કર બાકી રકમના સંબંધમાં ઘોષણા કરવામાં આવી હતી અને જ્યાં તે જ બાબતના સંબંધમાં અન્ય કોઈ વ્યક્તિને પણ કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી, ત્યાં ઘોષણાકર્તાની તરફેણમાં થયેલ સમાધાન એ અન્ય વ્યક્તિઓના સંબંધમાં પણ પૂર્ણ અને અંતિમ માનવામાં આવશે જેમના પર કારણદર્શક નોટિસો જારી કરવામાં આવી હતી. આ સ્થાપિત કાયદો છે કે જ્યારે કોઈ અપીલ પેનિંગ હોય ત્યારે કાર્યવાહીની કોઈ અંતિમતા હોતી નથી. ત્યારે કાર્યવાહી ચાલુ રહેતી હોવાનું માનવામાં આવે છે. નિઃશંકપણે, એક જગ્યાએ કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમ એવું જણાવે છે કે કારણદર્શક નોટિસ ન્યાયનિર્ણય માટે પેનિંગ હોવી જોઈએ. જોકે, તે જ હુકમ કારણદર્શક નોટિસ એ જ બાબત અંગે હોવાની પણ વાત કરે છે જેના પર મુખ્ય ઘોષણાકર્તાને કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી છે. ત્યારબાદ તે હુકમ જોગવાઈ કરે છે કે ઘોષણાકર્તાની તરફેણમાં થયેલ સમાધાન અન્ય વ્યક્તિઓના સંબંધમાં પણ પૂર્ણ અને આખરી ગણાશે. આ હુકમને સમગ્રપણે વાંચવો પડશે. જો સમગ્રપણે વાંચવામાં આવે, તો તે સ્પષ્ટ થાય છે કે મુખ્ય ઘોષણાકર્તા દ્વારા કરાયેલું સમાધાન તે તમામ અન્ય વ્યક્તિઓના સંદર્ભમાં પૂર્ણ અને આખરી સમાધાન તરીકે કામ કરવાનું છે જેમના પર તે જ બાબતના સંબંધમાં કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. આમ

સમગ્રપણે વાંચતાં 'ન્યાયનિર્ણય પેઢિંગ' શબ્દોને એવા કેસોને બાકાત રાખવા માટે વાંચી શકાય નહીં જ્યાં કાર્યવાહી હજુ પણ અપીલમાં પેઢિંગ છે. અન્યથા પણ આ હુકમને કર વિવાદ સમાધાન યોજના સાથે વાંચવો પડે. કર વિવાદ સમાધાન યોજના હેઠળ જ્યાં સુધી કાર્યવાહી પેઢિંગ હોય ત્યાં સુધી પક્ષકાર ઘોષણા દાખલ કરી શકે છે. આમ, ભલે કારણદર્શક નોટિસ પર ન્યાયનિર્ણય થઈ ગયો હોય અને અપીલ પેઢિંગ હોય, તો પણ પક્ષકાર કર વિવાદ સમાધાન યોજનાનો લાભ લઈ શકે છે અને ઘોષણા દાખલ કરી શકે છે. કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમનો ઉદ્દેશ્ય મુખ્ય પક્ષકાર (એટલે કે આ કેસમાં કંપની) દ્વારા કરવામાં આવેલા સમાધાનનો લાભ અન્ય તમામ સહ-નોટિસધારકોને આપવાનો છે. આ ઉદ્દેશ્ય હોવાથી, માત્ર તેવા કિસ્સાઓ પૂરતો લાભ મર્યાદિત કરવો જ્યાં કારણદર્શક નોટિસ ન્યાયનિર્ણય માટે પેઢિંગ હોય, તે વર્ગીકરણ અવાસ્તવિક અને ગેરવાજબી ગણાશે. જો આ રીતે વાંચવામાં આવે તો હુકમ ભેદભાવપૂર્ણ બની જશે. જે અર્થઘટન ભેદભાવ તરફ દોરી જાય છે તે ટાળવું જ જોઈએ. શ્રી ગણેશ દ્વારા સૂચવવામાં આવેલું અર્થઘટન પણ કર વિવાદ સમાધાન યોજના (મુશ્કેલીઓ નિવારણ) હુકમના ઉદ્દેશ્યની વિરુદ્ધ હશે. તેથી શ્રી ગણેશની રજૂઆતો સ્વીકારવી શક્ય નથી. અમારા મતે કેરળની વડી અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલું તર્ક સાચું છે અને તેને માન્ય રાખવાની જરૂર છે.

કોઈપણ સંજોગોમાં આ સ્પષ્ટપણે એવો કેસ હશે જ્યાં બે દૃષ્ટિકોણ શક્ય છે. આ સ્થાપિત કાયદો છે કે જો બે દૃષ્ટિકોણ શક્ય હોય તો કરદાતાની

તરફેલામાં હોય તે દષ્ટિકોણ અપનાવવો જ જોઈએ. આ આધારે પણ શ્રી ગણેશ દ્વારા આપવા માંગતો અર્થઘટન સ્વીકારી શકાય નહીં. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, સિવિલ અપીલ નંબર ૬૨૬૦-૬૨૬૫/૨૦૦૦ ફગાવી દેવામાં આવે છે. તદનુસાર સિવિલ અપીલ નંબર ૬૩૩ થી ૬૪૨/૨૦૦૨ મંજૂર કરવામાં આવે છે અને ગુજરાતની વડી અદાલતનો ચુકાદો રદ કરવામાં આવે છે.

હવે પ્રશ્ન એ ઉપસ્થિત થાય છે કે શું ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓ રિફંડ મેળવવા હકદાર છે. કર વિવાદ સમાધાન યોજનાની કલમ ૯૩ નીચે મુજબ વંચાય છે:

“૯૩. કલમ ૮૮ હેઠળ કરવામાં આવેલી ઘોષણાના અનુસંધાનમાં ચૂકવવામાં આવેલી કોઈપણ રકમ કોઈપણ સંજોગોમાં પરત મળવાપાત્ર રહેશે નહીં.”

સ્વીકાર્ય રીતે, આ કેસમાં તમામ અધિકારીઓએ કલમ ૮૮ હેઠળ તેમના દ્વારા કરવામાં આવેલી ઘોષણા અનુસાર રકમ ચૂકવી દીધી છે. જો તેઓએ વિરોધ સાથે રકમ ચૂકવી હોય તો પણ તેઓ રિફંડ મેળવવા હકદાર નથી. કેરળના ડિરેક્ટરો/અધિકારીઓ પણ કલમ ૯૩ ના આધારે રિફંડ મેળવવા હકદાર ન હોત. જોકે, કેરળની વડી અદાલત સમક્ષ કલમ ૯૩ દર્શાવવામાં આવી હોય તેમ જણાતું નથી. કેરળ વડી અદાલતના હુકમ અનુસાર તેઓને રિફંડ મળી ચૂક્યું હોવાથી, અમે તેઓએ તે રકમ સરકારને પરત ચૂકવવી જોઈએ તેવો નિર્દેશ આપતા નથી.

અપીલોનો તદનુસાર નિકાલ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ
આદેશ નથી.

અપીલોનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો.

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====